

# Met **aandacht** kom je verder

Jaarverslag 2021

Gevangenzorg Nederland



# Inhoud

|                                                        |           |
|--------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Inhoud .....</b>                                 | <b>2</b>  |
| <b>1. Voorwoord directeur bestuurder.....</b>          | <b>4</b>  |
| <b>2. Raad van Toezicht .....</b>                      | <b>6</b>  |
| <b>3. Drijfveren .....</b>                             | <b>11</b> |
| <b>4. Hulpvragers .....</b>                            | <b>14</b> |
| Gevangenen.....                                        | 14        |
| Terugkeer.....                                         | 15        |
| Achterblijvers.....                                    | 16        |
| Tbs-patiënten.....                                     | 16        |
| <b>5. Hulpverleners.....</b>                           | <b>19</b> |
| Onbetaalde krachten.....                               | 19        |
| Betaalde krachten .....                                | 19        |
| <b>6. Maatschappij.....</b>                            | <b>21</b> |
| Ketenpartners.....                                     | 21        |
| Stakeholders.....                                      | 21        |
| Stakeholders.....                                      | 22        |
| Communicatie.....                                      | 24        |
| <b>7. Evaluatie 2021.....</b>                          | <b>26</b> |
| <b>8. Vooruitkijken naar 2022.....</b>                 | <b>30</b> |
| <b>9. Financieel jaarverslag met kerncijfers .....</b> | <b>34</b> |



**Niemand redt het op  
eigen kracht. We  
hebben elkaar hard  
nodig.**

- Hans Barendrecht

# 1. Voorwoord directeur bestuurder

*Hoe groot iemands deugden zijn moet je niet afmeten aan zijn grote prestaties, maar aan zijn alledaagse gedrag.* Het is een uitspraak van Blaise Pascal (1623 – 1662).

Daar zit iets in van bescheidenheid. Het gaat niet om zelf gezien te worden, maar om anderen te zien. Het is bekommernis. Zorg en bezorgdheid voor de naaste in kommervolle omstandigheden. Erbarmen is ook zo'n oud en veelzeggend woord. De klank alleen al drukt de aandacht uit die gegeven wordt aan de ander, zonder iets terug te verwachten.

Terugkijken op het afgelopen jaar maakt dankbaar. Het aanhouden van corona maakte ons werk niet gemakkelijk. Al onze programma's hadden er last van. Maar toch vonden we met elkaar – betaalde en onbetaalde medewerkers – weer wegen om met gevangenen, tbs-patiënten en achterblijvers in verbinding te staan en ze verder te helpen.

We waren ook verwonderd over de groei (ca. 5%) in donaties van kerken, bedrijven en particulieren. Dat maakt stil, maar ook verwachtingsvol naar de toekomst. Want velen met ons willen dat detentie niet het laatste woord heeft, maar herstel!

In dit jaarverslag vindt u ook onze voornemens voor dit jaar. Die zijn toch wel beïnvloed door de druk die er staat op onze totale inkomsten. Subsidies en donaties van vermogensfondsen laten een daling zien. Eén van de redenen is de stopzetting van De Compagnie in de succesvolle groepsopzet van de afgelopen zes jaar. In overleg met Justitie start in 2022 een 3-jarige pilot via een individueel aanbod.

We hopen weer met een aandachtig *alledaags gedrag* vele mensen in detentie, klinieken en thuis tot een hand en een voet te mogen zijn. Niemand redt het op eigen kracht. We hebben elkaar hard nodig. Tijd geven is eigenlijk aandacht geven met een randje van goud. *Luister aandachtig naar mijn woorden, en laat dat jullie vertroosting zijn*, zegt Job (21:2) Luisteren is kostbare aandacht. Het geeft troost en kracht voor de (volgende) stap naar herstel, want met aandacht kom je verder.



**Hans Barendrecht**  
directeur bestuurder

A man in silhouette is seen from the back, pointing his right index finger out a window. The window has a black grid pattern. Outside, a blue and white striped structure, possibly a fence or part of a building, is visible against a bright sky. The interior is dark, creating a strong contrast with the light outside.

**‘Iede kwam toen ik er  
helemaal doorheen  
zat’**

- Ex-gevangene

## 2. Raad van Toezicht

Tijdens de vaststelling van het jaarverslag 2020 hield niemand het voor mogelijk dat de coronapandemie het werk van Gevangenzorg Nederland (hierna GNd) nog zo zou bepalen. Toch zijn de medewerkers en de vele vrijwilligers in staat gebleken om onder deze omstandigheden het werk voortgang te laten hebben. Hieronder legt de Raad van Toezicht verantwoording af van zijn activiteiten.

### Taken en werkwijze Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en het vastgestelde beleid. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een klankbordfunctie voor de directeur-bestuurder. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht en van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in de statuten en het reglement. Met onze interne toezichtkaders willen we duidelijkheid geven ten behoeve van iedereen die betrokken is bij (de financiering van) de activiteiten van GNd. Ik noem de overheid, charitatieve fondsen en kerkelijke gemeenten, bedrijven en particulieren uit 'de achterban'.

### Commissies

De Raad van Toezicht kent twee permanente adviescommissies: de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De commissieleden geven zo nodig een terugkoppeling tijdens een vergadering van de Raad van Toezicht. Mede op basis hiervan neemt de Raad van Toezicht zijn besluiten. De auditcommissie is gericht op de bedrijfsvoering, de financiële verslaglegging en het accountantsonderzoek. De remuneratiecommissie voert de jaarlijkse beoordelingsgesprekken met de directeur-bestuurder en adviseert over het bezoldigingsbeleid. Daarnaast heeft deze commissie een rol bij de selectie van kandidaten voor het vervullen van vacatures in de Raad van Toezicht.

### Overlegstructuur

In 2021 heeft de Raad van Toezicht viermaal vergaderd met de directeur-bestuurder: op 14 april (digitaal via Teams), 9 juni, 15 september en 8 december. De vergaderingen van de Raad van Toezicht werden voorbereid door de voorzitter van de Raad van Toezicht, de directeur-bestuurder en de directiesecretaris. In iedere vergadering staat een voortgangsrapportage (inclusief financiën) van de directeur-bestuurder op de agenda, zodat de uitvoering van het jaarplan en de bijbehorende begroting te volgen is.

De Raad van Toezicht houdt specifiek toezicht op vier benoemde aandachtsgebieden, te weten: 1) Financiën en Strategie; 2) Zorg en Kwaliteit van handelen; 3) Identiteit en Achterban; 4) HRM en Netwerken. Tijdens iedere vergadering vindt een bespreking van één van deze aandachtsgebieden plaats aan de hand van een rapportage door een regiehouder uit de Raad van Toezicht. De regiehouder bereidt de rapportage in afstemming met de directeur-bestuurder voor.

Tijdens de vergaderingen van 14 april en 8 december stond het aandachtsgebied Financiën en Strategie centraal. Het lid van de auditcommissie, Willem Punt, was betrokken bij de voorbereiding van de vaststelling van de jaarrekening 2020, de bijbehorende managementletter en van de begroting 2022. Daarnaast overlegde hij periodiek met de directeur-bestuurder over actuele financiële ontwikkelingen. De Raad van Toezicht keurde in zijn vergadering van 14 april het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 goed. De goedkeuring van de begroting (in de vorm van het jaarplan) voor 2022 vond plaats tijdens de vergadering van 8 december.

Tijdens de vergadering van 9 juni was het aandachtsgebied Zorg en Kwaliteit van handelen geagendeerd. Dit gebeurde aan de hand van een rapportage van Siemon Bezuijen als regiehouder. Op 15 september rapporteerde regiehouder Alrik de Haas over het aandachtsgebied Identiteit en Achterban. Regiehouder Marleen Loof deed tijdens de vergadering van 8 december verslag over het aandachtsgebied HRM en Netwerken.

### Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Op 28 en 29 oktober heeft de Raad van Toezicht zijn jaarlijkse zelfevaluatiebijeenkomst

gehouden. Tijdens de sessie van 28 oktober was ook de directeur-bestuurder aanwezig. De volgende onderwerpen kwamen tijdens de bijeenkomst aan de orde.

- De impact van het stoppen van de Compagnie (DC) als pilot. Conclusie was dat bij de start goed gediscussieerd is over de wenselijkheid van het concept van DC, terwijl ook de risico's zijn benoemd van het (voortijdig) stoppen. Bij een eventueel volgend project zullen de leerpunten worden meegenomen.
- De verhouding tussen de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder. We hebben gereflecteerd op de onafhankelijkheid van de raad en de rolzuiverheid. Daarnaast hebben we het handelen als collectief alsook de individuele bijdragen geëvalueerd. De conclusie was dat iedereen de lat hoog legt en dat we optimaal gebruik maken van ieders individuele competenties en expertise.
- We hebben een verkenning gedaan op eventuele nieuwe projecten. Dit was een eerste vingeroefening die nog niet tot een conclusie hoefde te leiden.

### **Overige besproken onderwerpen**

Naast de hierboven al genoemde zaken besteedde de Raad van Toezicht afzonderlijk aandacht aan de volgende onderwerpen.

– *Dossier PFZW*: In het jaar 2021 liepen er nog besprekingen over uiteindelijke afhandeling van de gelijkwaardigheid van de regeling bij a.s.r. en NN aan die van PFZW. Deze besprekingen zijn met ondersteuning van een pensioenadvocaat afgerond. De definitieve toetsingsrapporten van de actuaris zijn aangeleverd en de bedragen aan a.s.r. en PFZW voldaan. De inspanningen zijn gericht op sluiting van het dossier in de jaarstukken van 2021.

– *Pilot De Compagnie*: Gezien het belang voor de activiteiten en inkomsten van GNd volgde de Raad de ontwikkelingen van deze pilot nauwgezet. De aankondiging van de stopzetting, die als enigszins onverhoeds is ervaren, vergde doordenking van de forse consequenties en een eventueel gewijzigd vervolg. Niet in het minst met het oog op de begroting voor 2022.

### **Beoordeling directeur-bestuurder**

De Raad van Toezicht beoordeelt periodiek het functioneren van de directeur-bestuurder. Conform afspraak vond het jaarlijkse evaluatiegesprek plaats aan het eind van het kalenderjaar en wel op 4 december. Alle vastgestelde onderwerpen zijn aan de orde geweest. De remuneratiecommissie heeft namens de Raad van Toezicht haar waardering uitgesproken voor de inzet van de directeur-bestuurder, zeker gelet op de bijzonder hectische ontwikkelingen in het achterliggende jaar.

### **Afsluiting**

De Raad van Toezicht is dankbaar voor de voortgang van het werk in het jaar 2021. De organisatie stond voor bijzondere uitdagingen. Keer op keer bleek het werk van GNd van toegevoegde waarde. Daarom past een woord van dank aan alle betrokkenen voor hun inzet en aan allen die het werk financieel mogelijk hebben gemaakt.

Dankzij het kompas vanuit Gods Woord mogen we blijven geloven in herstel. Laat dat ons inspireren en iedere keer weer energie mogen geven bij het werk van Gevangenzorg.

### **Drs. Servaas Stoop**

*Voorzitter Raad van Toezicht*

## Samenstelling RvT



**drs. Servaas Stoop**

Maatschappelijke functie: Burgemeester Gemeente West Betuwe

Benoemd op: 2-2-2014

Herbenoemd op: 7-12-2017

Datum aftreden: 12-2022

Herbenoembaar: Nee

**Nevenfuncties:**

- Lid comité van aanbeveling van 'Een handreiking', reformatorische vereniging voor familieleden van psychisch zieken (onbezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Voorzieningsfonds hospice Calando te Dirksland (onbezoldigd)
- Lid comité van aanbeveling Wereldwinkel Goeree-Overflakkee (onbezoldigd)
- Lid identiteitscommissie Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk (bezoldigd)
- Voorzitter Raad van Toezicht Gevangenzorg Nederland (bezoldigd)
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Passend Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee en Stichting Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Driestar Educatief te Gouda (bezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Van der Koppel-van den Heuvel te Ophemert (qq-functie)
- Lid bestuur Stichting Fruit Tech Campus te Geldermalsen (qq-functie)



**mr. Alrik de Haas**

Maatschappelijke functie: Advocaat bij OMVR Advocaten en Raadsheer-plaatsvervanger bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Benoemd op: 1-12-2014

Herbenoemd op: 11-12-2019

Datum aftreden: 12-2024

Herbenoembaar: Nee

**Nevenfuncties:**

- Lid van de Tuchtcommissie Amateurvoetbal Regio Noord-Oost te Zwolle (onbezoldigd)
- Rubrieksredacteur Rechtshandhaving Juridisch Up to Date te Rotterdam (onbezoldigd)
- Advocaat bij proeve van Bekwaamheid van magistraten in opl. SSR te Utrecht (bezoldigd)
- Docent Bijzonder Strafrecht Academie te Den Haag (bezoldigd)
- Voorzitter Stichting Mens en Strafrecht te Utrecht (onbezoldigd)
- Lid Curriculumcommissie en Hoofddocent Beroepsopl. Advocaten CPO/Dialogue te Nijmegen (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Gevangenzorg Nederland (bezoldigd)



**drs. Ing. Willem Punt**

Maatschappelijke functie: Directeur-bestuurder Sint Jozefmavo te Vlaardingen

Benoemd op: 2-4-2014

Herbenoemd op: 26-9-2018

Datum aftreden: 12-2023

Herbenoembaar: Nee

**Nevenfuncties:**

- Lid Raad van Toezicht Driestar Educatief te Gouda (bezoldigd)
- Bestuurslid St. Schuilplaats te Veenendaal (onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Samenwerkingsverband Passend Onderwijs GO te Middelharnis (bezoldigd)



**drs. Siemon Bezuijen**

Maatschappelijke functie: Psycholoog, Bezuijen & van der Leeden

Benoemd op: 25-11-2015

Herbenoemd op: 9-12-2020

Datum aftreden: 12-2025

Herbenoembaar: nee

**Nevenfunctie:**

- Lid Raad van Toezicht Gevangenenzorg Nederland (bezoldigd)



**mr. Marleen Loof**

Maatschappelijke functie: Notaris (toegevoegd) bij Westvest Notarissen te Delft

Benoemd op: 7-12-2016

Datum aftreden: 12-2021

Herbenoembaar: Ja

**Nevenfunctie:**

- Lid Raad van Toezicht Gevangenenzorg Nederland (bezoldigd)



**Present zijn bij  
gevangenen, tbs-  
patiënten en hun  
familie**

### 3. Drijfveren

#### **Geloof in herstel**

Ons leven is een kostbaar geschenk. Het verdient bescherming en respect. Criminaliteit heeft daar geen boodschap aan. Dat is zonde, want er zijn alleen maar verliezers. En zo worden mensen slachtoffer, voelt de samenleving zich onveilig en laat de dader z'n familie achter met verdriet, schaamte en grote zorgen.

De rechter veroordeelt de dader wel, maar dat is niet genoeg! Gerechtigheid vraagt óók om barmhartigheid. Dat is wat God ons leert in de Bijbel en wat Jezus bracht en deed.

Daarom reiken we (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie de helpende hand om samen te werken aan herstel. Dat doen wij met een landelijk netwerk van vrijwilligers en met steun van kerken, bedrijven, fondsen en particulieren. Want, wie redt het om in z'n eentje zijn vastgelopen leven weer vlot te trekken?

Persoonlijke aandacht en verantwoordelijkheid staan bij ons centraal. We maken tijd om samen te ontdekken wat er fout ging en wat er nodig is om het leven om te buigen naar een nieuwe toekomst.

Gevangenzorg Nederland, een stem uit de samenleving die vindt dat niet criminaliteit maar geloof in herstel het laatste woord mag hebben. Dáár zetten wij ons voor in, uit liefde tot God en de medemens.

#### **Missie en visie**

Onze *missie* is 'geloof in herstel', d.w.z. we reiken (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie de helpende hand om samen te werken aan herstel. Dat doen wij met een landelijk netwerk van betaalde en onbetaalde medewerkers en met steun van kerken, bedrijven, fondsen en particulieren. Onze kernwaarde 'barmhartige gerechtigheid' en persoonlijke aandacht en verantwoordelijkheid staan bij ons centraal. Wij zijn een stem uit de samenleving die vindt dat niet criminaliteit maar geloof in herstel het laatste woord mag hebben. Dáár zetten wij ons voor in, uit liefde tot God en de medemens.

Onze *visie* is: wij willen – in weerwil van veranderende maatschappelijke omstandigheden – met een geduldig hart, liefdevolle ogen, gespitste oren en milde handen, present zijn bij gevangenen, tbs-patiënten en hun familie en hen helpen naar een nieuwe toekomst zonder criminaliteit en detentie. Wij willen daarbij gebruik maken van de groeiende technologische mogelijkheden. Steun uit de samenleving en samenwerking met stakeholders is daarbij essentieel. Daarom willen we onze organisatie en ons werk sterker positioneren.

#### **Justitiële erkenning en subsidie**

Sinds 1996 was er een erkenningsregeling waardoor vrijwilligersorganisaties gevangenen en tbs-patiënten in justitiële inrichtingen buiten de reguliere bezoektijden konden bezoeken in een aparte bezoekcel. Deze erkenning was essentieel voor ons werk. In 2021 is deze regeling opgeheven. Tegelijk zijn de VOG-regels aangescherpt. Per gevangenis moet voor iedere vrijwilliger een VOG worden aangevraagd. Tot slot is een nieuw subsidiekader aangekondigd per 2023. Over deze ontwikkeling maakt GNd zich zorgen. Het belemmert de ontwikkeling van het vrijwilligerswerk en vergroot de administratieve druk. In samenwerking met Bonjo, Exodus en Humanitas is hiervoor aandacht gevraagd in de politiek. Begin dit jaar is het ook onder de aandacht gebracht van de nieuwe minister voor rechtsbescherming, de heer Franc Weerwind.

#### **Privacy**

GNd werkt conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).



### Logo en internationale samenwerking

Gevangenenzorg Nederland (GNd) is lid van Prison Fellowship International (PFI), dat in ruim 100 landen vertegenwoordigd is. PFI heeft als non-gouvernementele organisatie een consultatieve status in de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) en neemt actief deel aan VN Alliantie van Ngo's met betrekking tot misdaadpreventie en strafrecht.



GNd participeert als Advisory Council in de Global Capacity Initiative van PFI. Het betreft advisering aan PFI over programma's en strategisch beleid.

Door ons lidmaatschap van PFI hebben wij in de loop der jaren diverse aansprekende projecten voor gevangenen kunnen ontwikkelen.

Alle leden van PFI hebben net als GNd de Bijbel en de geloofsbelijdenis van Nicea als basis. Het logo van GNd is een variatie op het logo van PFI dat gebaseerd is op de Bijbeltekst uit Jesaja 42:3 *"Het geknakte riet zal Hij niet verbreken (...) naar waarheid zal Hij het recht voortbrengen"*.



**‘Hij leerde meer over  
zijn gevoel praten’**

- Vrijwilliger

## 4. Hulpvragers

### Gevangenen

Niet alleen de gevangenen zaten begin 2021 op slot. Heel Nederland zat dat vanwege een lockdown en ingevoerde avondklok als maatregelen rondom het coronavirus. De maatschappij voelde even hoe het is om 'opgesloten' te zitten. Wat werd er verlangd naar vrijheid, verlangd naar herstel, uitgezien naar perspectief. Ook in de gevangenen komen we dat verlangen tegen en juist nu konden we opnieuw laten zien dat we hen weten te zitten. Gelukkig ging de samenleving in juni 2021 weer open, waardoor de deuren van de gevangenen ook voor ons weer opengingen.

### Bezoekprogramma

Ondanks de beperkingen wisten gevangenen ons goed te vinden; we kregen maar liefst 149 nieuwe aanmeldingen. Met onze trouwe schare vrijwilligers konden we de hulpvragers bereiken middels brieven, kaarten en Skype. Gelukkig bereikten we hen in de zomer en begin herfst ook door middel van de bezoeken in de PI's zelf. Onze nieuwe pr-materialen, vernieuwd filmpje voor de kabelkrant werden verspreid en we zetten in op actieve contacten met de casemanagers om ons hulpaanbod onder de aandacht in de gevangenen te brengen. Op deze manier konden we toch in totaal weer bij 334 gevangenen heel persoonlijk present zijn. Uit diverse onderzoeken blijkt dat zulke menselijke contacten gevangenen helpen om vertrouwen te krijgen in een andere toekomst.

### Meet Up

Pas vanaf oktober konden er weer enkele Meet Ups gedraaid worden. Het bleef helaas beperkt tot PI Rotterdam Hoogvliet. In dit relatief nieuwe programma zijn vrijwilligers een aantal uren op een leefafdeling in de gevangenis voor een vrijblijvend contact. Dit wordt door gevangenen (en medewerkers) enorm gewaardeerd. Het doorbreekt de sleur van het gevangenisleven en zorgt voor een menselijke glimlach en een vonk van hoop en herstel.

### SOS

Gevangenzorg 'geloof in herstel'. Naast bezoek bieden we daarom ook onze SOS Cursus aan. Spreken over Schuld, Slachtoffers en Samenleving legt een basis voor daden van herstel, naar slachtoffers, naar de samenleving en ook de eigen kring van familie en vrienden. Verantwoordelijkheid nemen staat centraal. SOS kent diverse varianten, zoals de Groepscursus, SOS Individueel en SOS Follow Up. Doordat lange tijd geen groepscursussen mogelijk waren, zagen we een toename tot 51 deelnemers aan SOS Individueel, die zowel fysiek als digitaal plaatsvond. We waren er klaar voor toen gevangenen weer opengingen en konden zodoende in korte tijd, met dank aan onze betrokken vrijwilligers, nog ruim 10 Cursussen en Meetings geven.

Daarnaast werd er door het WODC-onderzoek gedaan naar herstelgerichte voorzieningen, waarvoor ook medewerkers van GNd zijn geïnterviewd. De bevindingen zullen meegenomen worden om richting te geven aan onze beleidsplannen.

***'De meest genoemde vorm van meerwaarde is het verminderen van recidive en het faciliteren van re-integratie. Deelnemers zouden zich bewuster zijn van de effecten van het delict en ook meer zelfinzicht hebben omtrent de omstandigheden en het gedrag dat heeft geleid tot het delict. Hierdoor zouden ze minder snel opnieuw de fout in gaan.'***

~ WODC-rapport over meerwaarde herstelgerichte interventies (pag. 87-90)

## Terugkeer

Leven na detentie is een belangrijk thema als je bijna vrijkomt. Echt spannend wordt het in de eerste weken na vrijlating. Gevangenzorg Nederland biedt ook in deze cruciale periode passende hulp gericht op werk, een sociaal netwerk en huisvesting. Toekomstperspectief hebben binnen deze leefgebieden is immers cruciaal om weer een normaal leven op te bouwen en aan de juiste kant van de gevangenisdeuren te blijven.

Daarom geven we nazorg en zijn we een traject ingegaan van versterking daarvan. We zagen een toename van bijna 20% naar 141 hulpvragers in 2021.

## De Compagnie

Van bajes naar baan, was de leus van het project De Compagnie in PI Krimpen a/d IJssel. De gevangenen leerden daar ondernemer te zijn van hun eigen toekomst, waar ze volop in werden begeleid en kansen werden geboden door vrijwilligers en ondernemers. In 2021 zijn 12 compagnons bemiddeld naar een werkplek. In de loop van 2021 besloot DJI om De Compagnie na 6 succesvolle jaren niet meer in de huidige vorm voort te zetten. Uiteindelijk heeft de minister besloten dat de werkzame succeelementen van De Compagnie doorontwikkeld moeten worden naar een individueel aanbod dat landelijk uitgerold kan worden. Hiervoor wordt 3 jaar uitgetrokken via het project Maatwerk in nauwe samenwerking met de PI Alphen a/d Rijn.

## OPstap en De Maatschap

Werk is belangrijk. Het biedt een eerlijk inkomen en een actieve rol in de samenleving. Het verkleint de kans op terugval in criminaliteit. Daarom werd in 2021 het programma OPstap verder doorontwikkeld, met een Cursus ArbeidsOriëntatie (CAO). In de PI Alphen a/d Rijn draaide De Maatschap. Binnen dit project kregen gevangenen op tweeafdelingen de mogelijkheid, gekoppeld te worden aan een persoonlijke vrijwilliger. Naast de tweewekelijkse gesprekken volgde de gevangene de SOS Individueel en de CAO.

In totaal konden 21 CAO's gestart worden en werden 13 personen naar betaald werk bemiddeld. Het programma kon door de Covid-maatregelen maar zeer beperkt uitgevoerd worden. De Maatschap en OPstap zijn per 2022 opgegaan in het nieuwe programma Maatwerk.

## Reclassering

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de drie Nederlandse reclasseringsorganisaties willen vrijwilligers meer ruimte bieden bij de resocialisatie en re-integratie van reclassanten. Na een periode van onderzoek is GNd gevraagd als samenwerkingspartner. Op 23 maart 2021 is een convenant getekend. In dat jaar zijn 38 zogenaamde reclassanten bijgestaan door onze vrijwilligers.

## Huisvesting

Nog te vaak gebeurt het dat ex-gevangenen na detentie kampen met een huisvestingsprobleem. Samen met Stichting Ontmoeting hebben we de voorbereidingen getroffen voor een samenwerking, die ertoe gaat leiden dat hulpvragers in de PI al vroegtijdig in contact komen met het huisvestingsaanbod van Ontmoeting voor de periode na detentie. We starten in 2022 een pilot in PI Rotterdam, met de intentie deze uit te kunnen breiden naar meerdere gevangenissen.

## Achterblijvers

Inmiddels is GNd 20 jaar betrokken bij Achterblijvers. Met dit programma bieden we ouders, kinderen en partners van gevangenen perspectief. Er was veel belangstelling in de media voor dit programma, waardoor deze, vaak vergeten, groep de nodige aandacht kreeg.

### Bezoektrajecten

We zagen na de aandacht voor dit jubileum een toename in het aantal aanvragen voor een vrijwilliger. Uiteindelijk werd er aan 179 achterblijvers een luisterend oor en/of praktische hulp geboden. Van hen is zo'n 25% een éénoudergezin. Onze vrijwilligers richten zich primair op de achterblijvende ouder, maar zijn er zo nodig samen met de ouder ook voor het kind, bijvoorbeeld om te vertellen hoe het leven in de gevangenis eruitziet.

### Bel-en mailconsulten en Chat

Naast de bezoektrajecten wordt er ook veel (eenmalig) om hulp gevraagd via bel-en mailconsulten en de chat. Op die manier konden we nog eens ruim 450 mensen helpen.

### Lotgenotencontact

Achterblijvers hebben behoefte aan (h)erkenning bij elkaar, juist omdat er zoveel schaamte is. In 2021 zijn we gestart met een ontmoetingsdag met 10 achterblijvers. Men deelt met elkaar de verhalen en vragen, een en ander onder begeleiding van onze deskundige collega's. Het voorziet in een behoefte en het voornemen is dit uit te breiden naar een tweetal dagen in 2022.

### Kindercadeau en Kerstactie

Vele kinderen zien zich geconfronteerd met de gevangenschap van één van hun ouders. In deze zwarte bladzijde in het leven van hen en hun ouder wil GNd een lichtpuntje brengen door middel van het kindercadeauprogramma. Vele honderden kinderen werden in 2021 weer verblijd met een cadeautje van hun vader of moeder bij hun verjaardag of met Kerst. Verder kregen 108 achterblijvers een klein kerstpakket.

### Ontvangstplek

Op bezoek gaan in de gevangenis brengt vaak de nodige spanning met zich mee. Om dit te verlichten wil GNd met vrijwilligers bij de ingang van de PI achterblijvers verwelkomen en beschikbaar zijn voor vragen. Na een voorbereidingstraject in 2021 zal vanaf 2022 een pilot bij PI Alphen a/d Rijn van start gaan.

## Tbs-patiënten

Met een zekere regelmaat zien we het in de maatschappij terugkeren: (ex-)tbs-patiënten die te maken krijgen met stigma's. Te vaak wordt er voorbij gegaan aan de psychische nood waar deze doelgroep meestal mee te kampen heeft. Ook voor hen willen we er zijn.

### Bezoektrajecten

Mensen in de tbs-setting hebben vaak een zeer lange weg af te leggen (gemiddeld 8 jaar) voordat ze weer terug kunnen keren in de maatschappij. Vaak liggen er grote psychische problemen ten grondslag aan hun delict. Het vraagt van onze vrijwilligers fijngevoeligheid om hier overheen te zien en een stukje geloof in herstel te brengen door met hen te wandelen, te praten en te drinken. De trouw hierin betekent veel voor de patiënten. Veel van het werk kon doorgaan omdat het bezoekbeleid ruimer was dan in een gevangenis. 179 tbs-patiënten maakten dankbaar gebruik van het hulpaanbod.

### **Bredere aanwezigheid in klinieken**

We zijn in meerdere Forensisch Psychiatrisch Centra en – Klinieken (FPC's en FPK's) aanwezig. Met een viertal hebben we inmiddels een samenwerkingsovereenkomst, sommige daarvan worden al meer dan 10 jaar ieder jaar weer verlengd. We verwachten meer van dergelijke overeenkomsten met klinieken te kunnen sluiten. Niet alleen voor het bezoekwerk, maar mogelijk ook om SOS te kunnen bieden.

In 2021 kreeg namelijk de pilot SOS in FPC Dr. S. van Mesdag in groepsverband een vervolg. We zien terug op een cursus met mooie gesprekken en gemotiveerde deelnemers. De cursus moest helaas vanwege coronamaatregelen vervroegd worden afgebroken, maar krijgt zeker een vervolg in 2022 en wordt waar mogelijk verder uitgerold over andere klinieken.

### **SOS Forensische Zorg**

In 2021 kreeg de pilot SOS in groepsverband in FPC Dr. S. van Mesdag een vervolg. Beide partijen zijn positief over de uitkomst van de pilot en de conclusie is dat de SOS Cursus een blijvend onderdeel van het behandelaanbod wordt van de Van Mesdag kliniek. Uit onderzoeksgesprekken met medewerkers en deelnemers bleek dat de cursus thema's aansnijdt, die in de behandeling tot nu onderbelicht zijn. Dit betreft met name het gesprek over de impact van het delict op het eigen slachtoffer, maar ook de mogelijkheden van herstel van relaties en een thema als vergeving. Juist de combinatie van de open houding van de vrijwilliger en de kennis van de betrokken hulpverleners, bleek een goede voedingsbodem voor een meer open gesprek.



**‘Het niet-oordelen  
doet zo veel met hen...’**

- Vrijwilliger

## 5. Hulpverleners

### Onbetaalde krachten

Criminaliteit mag nooit het laatste woord hebben. Vandaar dat 657 goed opgeleide vrijwilligers het hart vormen van ons werk. Hun aandacht brengt geloof in herstel en hoop voor de toekomst, in detentie, de tbs-kliniek en thuis bij de achterblijvers. Hun bezoek, de kaart die ze sturen of de cursus die ze geven, helpen onze hulpvragers het hoofd te bieden aan hun kommervolle situatie. Zij zijn onze onbetaalde medewerkers. Ze kunnen hun bijdrage optimaal leveren door de ondersteuning en coaching van onze betaalde medewerkers.

Ook voor onze vrijwilligers had corona grote impact. Bezoeken waren grotendeels niet meer mogelijk. Maar ze bleven trouw en loyaal én bijzonder creatief. In goede samenwerking met ons kantoor werd gezocht naar wegen om toch in contact te blijven. Zo werden er massaal brieven en kaarten geschreven. Hun inzet was groot zoals bij het geven van digitale cursussen of het voeren van gesprekken via Skype. Verder bleven we verbonden door telefoontjes, mails, het vrijwilligersblad VI en de jaarlijkse kerstkaart.

Ondanks het feit dat vrijwilligers bijna een jaar lang niet konden doen waar hun hart lag – de gevangenis in – was het verloop minimaal. En ook dit jaar bleek de interesse om bij ons vrijwilliger te worden onverminderd groot. Een deel van deze nieuwe vrijwilligers kon in 2021 getraind worden, anderen moeten nog de basistraining volgen of staan op de wachtlijst. Een groot deel van onze trainingen is inmiddels omgebouwd naar e-learning-varianten, maar we vinden het belangrijk om ook nog een stuk livetraining erin te houden. Dat was niet altijd mogelijk! We zijn dankbaar dat we weer een live Vrijwilligersdag konden houden. Zowel 's morgens als 's middags boden we hetzelfde programma aan. Met ruim 140 vrijwilligers en collega's bogen ons over het thema 'Deel van een groter geheel'. Hoe kun je als vrijwilliger oog hebben voor de onderlinge relatie tussen jouw hulpvrager en zijn/haar netwerk? Dit werd onder meer geïllustreerd met een zelfgeschreven lied, een (nagespeeld) filmpje, interviews met collega's en het bespreken van praktijkvoorbeelden.

### Betaalde krachten

Passie en professionaliteit kenmerken de medewerkers die bij GNd werken. Vanuit het gezamenlijk geloof in herstel zijn ze intrinsiek betrokken op de voorbereiding en uitvoering van onze zorg, fondswerving en communicatie en de overige ondersteunende functies. In 2021 waren er door het jaar heen 45 collega's werkzaam (32 fte), onder leiding van Hans Barendrecht als directeur bestuurder. Verder bestaat het MT nog uit een Manager Zorgprogramma's en een Manager Fondsenwerving & Communicatie. Dit alles onder de paraplu van een RvT-model, die toezicht houdt middels Good Governance.

We zagen – noodgedwongen door de coronamaatregelen – een omslag naar structureel meer thuiswerken. Dankzij de flexibiliteit van collega's, de toegenomen digitale mogelijkheden en een nieuw telefoonsysteem bleven we met elkaar verbonden en bereikbaar voor elkaar, de vrijwillige collega's en onze hulpvragers.

Diverse collega's bekwaamden zich verder door hun loopbaanbudget – onderdeel van de cao Sociaal Werk, die GNd hanteert – aan te wenden voor coaching of studie. Daarnaast vond ook scholing/training in groepsverband plaats.

A large, close-up image of a hand pointing towards the left. In the background, a woman with blonde hair, wearing a dark jacket, is standing and looking towards the left. The background is slightly blurred.

**‘De vrijwilligers  
worden  
gewaardeerd...’**

- Johan Bac, Reclassering Nederland

## 6. Maatschappij

### Ketenpartners

*"De reclassering werkt met daders om nieuwe slachtoffers te voorkomen. En dat kunnen en willen we niet alleen doen. Daarvoor moet de reclassant zich met hart en ziel inzetten. Dat doen ook onze reclasseringswerkers die (op basis van een vonnis) reclassanten aanspreken en aanmoedigen, begeleiden en begrenzen. En gelukkig ook steeds vaker de vrijwilligers van Gevangenenzorg. Hun rol is waardevol, wordt gewaardeerd en voegt echt iets toe, voor de reclassanten en de samenleving. Dank!"*



~ Johan Bac, directeur Reclassering Nederland

### Samenlevingsorganisatie

Gevangenenzorg Nederland is een samenlevingsorganisatie. We staan met één been in de gevangenis en één been in de samenleving. Er zijn verschillende partijen die graag zien dat het leven van een gevangene weer goed op de rails wordt gezet. Voor de ene partij is het een keuze van het hart, voor de ander een beleidsdoel.

Het is onze expertise om de wensen en mogelijkheden van die partijen in het geven van tijd, geld, kennis en faciliteiten rondom de gevangene bij elkaar 'te organiseren'. We zijn dus bij wijze van spreken een filantropische makelaar voor een herstelverbinding tussen 'binnen en buiten'

### 4VO

Landelijk zijn er zo'n 50 organisaties die lokaal justitieel vrijwilligerswerk doen. De 4 landelijk werkende organisaties – Bonjo, Exodus, Gevangenenzorg Nederland en Humanitas – worden door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de 4VO genoemd. Er waren ruim 4.000 vrijwilligers binnen deze organisaties actief.

### Stakeholders

*"Ik beleef veel vreugde aan het bijwonen van de vrijwilligersdagen. De trouw waarmee mensen soms wel 10 jaar of langer een gedetineerde blijven bezoeken en voor hem of haar bidden is echt ontroerend. Dan zie je dat vergeving echt de 'core-business' van het christelijk geloof is. De opdracht van Jezus om deze bezoeken te doen en de liefde voor de medemens zorgen ervoor dat ze het volhouden."*

~ Gert-Jan Huisman, lid Maatschappelijke Raad

De Maatschappelijke Raad levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beleid van GND en functioneert als extern klankbord en adviesorgaan voor de directeur bestuurder. De Raad bestaat uit 10 leden en vergadert jaarlijks. Tussentijds geeft de MR gevraagd of ongevraagd advies. De brede samenstelling en deskundigheid van de Maatschappelijke Raad, hun verankering in de samenleving en hun interesse voor ons werk, maakt de Maatschappelijke Raad tot een zeer waardevol adviesorgaan. De Maatschappelijke Raad bestond in 2021 uit de volgende leden:



**Andries Knevel**

Spreeker, schrijver,  
radiopresentator (GNR)



**Rein Willems**

Ex-topman Shell Nederland  
en oud-senator voor het CDA



**Kees van der Staaij**

Fractievoorzitter SGP Tweede  
Kamer



**Jan Waaijer**

Voormalig burgemeester  
Zoetermeer



**Peter van der Sande**

President ICPA; Voormalig  
hoofddirecteur DJI



**Gert Jan Huisman**

CEO & partner Anders Invest



**Ine Voorham**

Voormalig manager Leger  
des Heils



**Harry Paul**

Consultant ABDTopconsult,  
ministerie BZK



**Jan Verburg**

Niet-uitvoerend bestuurder  
De Vries en Verburg Groep –  
Voorzitter Algemeen Bestuur



**Michiel van der Wolf**

Hoogleraar forensische  
psychiatrie, Universiteit  
Leiden en Universitair  
hoofddocent  
straf(proces)recht,  
Rijksuniversiteit Groningen

## Stakeholders

*“Eén van de opdrachten die Jezus ons meegeeft, is het omzien naar gevangenen. In de kerk is er veel aandacht voor arme en zieke mensen, maar aan het lot van (ex-)gevangenen wordt vaak voorbij gegaan. Daarom vind ik het heel belangrijk dat er aandacht is voor hen en dat is de reden dat dit jaar als collectiedoel gekozen is voor Gevangenenzorg Nederland. Wat een enorme impact heeft gehad, is het verhaal dat ex-gevangene Wilfred Kols vertelde over zijn leven. De catechisanten hebben het er maanden later nog over gehad. God en geloof komen ineens heel dichtbij door zijn verhaal.”*



~ Ds J. van Rumpt, predikant Hervormde Gemeente Barneveld

## Support vanuit de Achterban

Met dankbaarheid mogen we uiteindelijk vaststellen dat de totale inkomsten hoger zijn uitgevallen dan begroot. We mochten ca. € 1,2 miljoen aan achterbaninkomsten ontvangen, een toename van ca. 4 %. Vooral vanuit kerken en bedrijven is sprake van een mooie toename. Het laat zien dat het draagvlak voor ons werk binnen de samenleving nog steeds groeit. Dat stemt dankbaar en geeft vertrouwen.

In tegenstelling tot de positieve inkomstenontwikkelingen van achterbandonaties, bleven de bijdrage van fondsen iets achter op de begroting.

## Particulieren

We mochten in 2021 € 732.000 aan donaties ontvangen. Dat is zo'n 5% meer dan begroot. Dat laat zien dat onze donateurs buitengewoon loyaal zijn ook ondanks de voortdurende

coronacrisis. Dat stemt dankbaar, gezien de grote impact die deze pandemie op het geefgedrag van onze achterban had kunnen hebben.

Het aantal nieuwe donateurs (800) in 2021 daalde (60%) echter sterk. Vooral wet- en regelgeving rondom de privacy speelt hierbij een belangrijke rol.

Heel dankbaar zijn we tenslotte met de stijging (11%) van de gemiddelde gift (€ 52) via incasso's. In 2021 zijn we gestart met diverse verbeteringen in onze online marketing. We zoeken daarin wegen om nieuwe donateurs te verwelkomen. Zo bouwen we met elkaar aan een steviger fundament voor een goede voortgang van ons werk in gevangenissen, tbs-klinieken en bij de families thuis.

## Kerken

Veel kerkdiensten vonden in 2021 nog steeds digitaal plaats. Corona had ingrijpende gevolgen voor het samenkomen. Dat gold ook voor presentaties. Die waren slechts bescheiden mogelijk gedurende korte perioden. We zijn dan ook blij verrast en dankbaar dat ondanks al deze beperkingen de inkomsten van kerken in 2021 een stijging lieten zien van 20% en uitkwamen op € 281.000. We ontvangen het ook als een zegen op onze inspanningen om ons werk via een persoonlijk relatieonderhoud goed voor het voetlicht te brengen.

Ook waren er enkele grote acties van kerken die relatief veel inkomsten opleverden. De inspanningen van gericht en persoonlijke relatiebeheer vertaalden zich eveneens naar meer aandacht voor ons werk in gebed, donaties en vrijwilligers.

Enkele highlights waren:

- Diaconale Samenwerking van de drie kerken in Moerkapelle, die onder de noemer 'de daad is het meest sprekende woord' gestart zijn met diaconale zorg vanuit de kerken in samenwerking met bestaande organisaties naar de (buitenkerkelijke) naaste.
- Vanuit de GKV-kerk Assen-Kloosterveen is een visiedocument ontwikkeld: Kerken laat je zien. In de komende jaren wordt dit verder ontwikkeld om daarmee uitgebreid aandacht gaan geven aan ons werk. Een mooie pilot om ook ons in 2021 ontwikkelde doelgroep materiaal in te zetten.
- In Q2 gaf een van onze vrijwilligers een mooie presentatie van ons werk voor 3000 online-aansluitingen en daarmee zo'n 6000 kijkende vrouwen tijdens de jaarlijkse Bondsdag van de vrouwenverenigingen Gereformeerde Gemeenten.
- Naast de voorjaarsmailing, was er een najaarskerkenmailing. Daarin stonden we stil bij 20 jaar achterblijvers en de lancering van het nieuwe kerkenpakket. Hierbij kunnen kerken op onze (vernieuwde) kerkenpagina de nieuwe materialen vinden om in actie te komen. Doel is naast reguliere collecten(roosters) ook via doelgroepen binnen de kerken ons werk te verbreden en het donateursbestand te verjongen.
- Er is voor het eerst een parochiemailing (ongeveer 200 parochies) uitgegaan met een mooie aanbeveling van Mgr. Dr. Everard de Jong. Doel was naast het werven van nieuwe kerken ook presentaties en vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen. De eerste positieve resultaten zijn al zichtbaar.

## Bedrijven

Ondanks de impact van corona op het bedrijfsleven was er sprake van een grote loyaliteit van veel ondernemers aan ons werk. We mochten € 182.000 ontvangen, een stijging van 6% ten opzichte van 2021. We hadden gehoopt op een realisatie van € 200.000.

Het bleek echter lastiger om nieuwe bedrijven aan het werk van Gevangenzorg te verbinden. De doelstelling van € 25.000 is niet helemaal gerealiseerd. Dit is mede het gevolg van de 'dichte gevangenissen' door corona.

## Fondsen

Al enkele jaren zien we een trend met een dalende lijn van bijdragen vanuit fondsen. Dit is vooral het gevolg van het wegvallen van enkele fondsen die ons vele jaren met relatief hoge bedragen hebben ondersteund. In de praktijk blijkt het lastig te zijn om deze weggevallen bedragen weer te compenseren door bijdragen vanuit andere (voor ons nieuwe) fondsen. Tegelijkertijd zien we gelukkig ook weer nieuwe fondsen die ons werk willen ondersteunen maar wel voor minder hoge bedragen dan eerder.

We gaan voor de komende jaren uit van een gematigde groei in fondsbijdragen. Nu veel van onze programma's ook slechts beperkt konden worden uitgevoerd had dit ook z'n weerslag op de fondsbijdragen. Uiteindelijk is de realisatie uitgekomen op € 339.000, een daling van bijna 20% ten opzichte van 2021.

## Subsidies

In 2021 ontvingen wij € 1.196.000 aan subsidies, ca 4% meer dan in 2020. € 335.000 daarvan was bestemd voor (het laatste jaar van) De Compagnie.

Al jaren bestaat de wens vanuit veel justitiële vrijwilligersorganisaties om het subsidiekader grondig te herzien. Het huidige kader kent slechts één toetsingscriterium, namelijk het aantal vrijwilligers. Daarmee wordt geen recht gedaan aan onder meer de kwaliteit en diversiteit in vrijwilligerswerk. In de praktijk blijkt het voor Justitie buitengewoon lastig om een meer evenwichtig subsidiekader te ontwikkelen. Het ziet er nu naar uit dat een vernieuwd subsidiekader van start zal gaan in 2023. Dit kader kan echter op weinig draagvlak rekenen. Samen met collega organisaties hebben wij onze bezwaren kenbaar gemaakt aan Justitie en de politiek.

Het jaarlijks beschikbare subsidiebudget voor de totale sector van justitieel vrijwilligerswerk bedraagt vanaf 2018 € 4,1 mln. De toetreding van nieuwe organisaties en inflatie rechtvaardigen een opwaartse aanpassing van dit budget.

## Communicatie

### Nieuwe huisstijl

In 2021 is onze huisstijl vernieuwd. De live gang van de nieuwe website in de eerste week van mei vormde de feestelijke officiële aftrap van het gebruik van onze nieuwe huisstijl. Al onze donateurs en vrijwilligers kregen een ansichtkaart in de nieuwe huisstijl in de bus om hen vertrouwd te maken met ons nieuwe jasje.

Via een advertentiecampagne in het Nederlands Dagblad, het Reformatorisch Dagblad en op CIP.nl, introduceerden wij bij de breedte van de achterban onze nieuwe kleuren en vormgeving. We gebruiken in de nieuwe materialen de kleur groen van hoop op een nieuw begin en de kleur aubergine van passie en inventiviteit, tegen de grauwe achtergrond van de realiteit.

Temidden van de nieuwe beelden en bewoordingen bleef 'Geloof in herstel' centraal in onze merkpositionering. Tegelijk met de nieuwe website verscheen ook ons jaarverslag voor de eerste keer geheel online.

### Merkbekendheid offline

In 2021 kregen we veel aandacht vanuit de media rondom het 20-jarig bestaan van ons programma Aandacht voor Achterblijvers. We kregen 19 keer een (groot) artikel in landelijke kranten en tijdschriften, waren 4 keer op de radio te horen en kwamen 1 keer op tv. Er werd 2 keer een podcast gemaakt over ons werk. Ook presentaties en gastlessen zijn belangrijk voor de uitbreiding van onze bekendheid. Door de coronamaatregelen gingen veel fysieke bijeenkomsten helaas niet door. Toch konden we nog 51 keer een presentatie of gastles geven, deels online. Zodra Nederland weer even van slot ging, nam het aantal aanvragen voor presentaties verrassend snel toe.

Steeds vaker vragen organisaties en kerken om een ex-gevangene die tijdens een presentatie zijn verhaal kan doen. Inmiddels hebben we 4 ex-gevangenen die in 2022 presentaties en gastlessen zullen gaan geven.

### Nieuwsbrieven

Onze nieuwsbrief verscheen opnieuw 6 keer. Sinds juni heeft de nieuwsbrief niet alleen een nieuwe vormgeving, maar hebben de edities ook een thematische opzet. Elk nummer behandelt een eigen thema. In 2021 waren dat: Geloof in herstel, Aandacht voor achterblijvers, tbs, en een nieuwe toekomst. We brengen de verschillende zorgprogramma's onder de aandacht en vertellen wat de impact van de inzet van de vrijwilligers is.

Eind 2021 telde de nieuwsbrief een oplage van bijna 16.500 adressen (print) en ruim 2.700 (digitaal). In 2020 ging het om 16.900 (print) en ruim 2.100 (digitaal).

### Klachten

We zijn dankbaar dat in 2021 geen klachten zijn ingediend. We hebben een klachtenprotocol om voorkomende klachten af te handelen. Maar daarvan hoefden we in 2021 opnieuw geen gebruik te maken.

### Nieuwe website

Begin mei 2021 is de nieuwe website van GNd live gegaan, het design is volledig aangepast aan de nieuwe huisstijl van Gevangenzorg. Daarnaast biedt de nieuwe website veel meer mogelijkheden, waardoor we aanzienlijk minder afhankelijk zijn van externe support.

De nieuwe website is modern qua design, maar eveneens gebruiksvriendelijker geworden. Dit laatste is getest bij respondenten uit onze verschillende doelgroepen.

### Online experimenten

Met de nieuwe website als basis zijn we in de tweede helft van het jaar gestart met onze eerste online experimenten. Met deze experimenten speelden we in op het probleem dat we sinds de AVG-wetgeving veel moeilijker een (geef)relatie op kunnen bouwen met giftgevers. We hebben een verhalenmagazine over ons werk gemaakt, en geïnteresseerden konden dit gratis aanvragen. Meer dan 550 mensen hebben dit magazine aangevraagd en kregen dit fysiek toegestuurd. Die mensen zijn vervolgens nagebeld. De eerste resultaten daarvan zijn voorzichtig positief. In het vierde kwartaal zijn we gestart met een nieuwe 'weggever', waarin we leerpunten meegenomen hebben van de voorgaande experimenten.

### Bereik online, volgers online, website bezoekers (vergelijking 2021,22)

In 2021 is ons online bereik enorm vergroot. Deze stijging is het gevolg van onze nieuwe website en vooral de investeringen in onlineadvertenties.

|                                                | 2020                                      | 2021                                        |
|------------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Facebookadvertenties uniek bereik en weergaven | 112.000 uniek bereik<br>350.000 weergaven | 414.000 uniek bereik<br>1.700.000 weergaven |
| Website bezoekers                              | 90.138                                    | 128.000                                     |
| Donaties                                       | 279                                       | 322 (432 incl. microdonaties)               |
| Nieuwsbrief/magazine aanvragen (leads)         | 350                                       | 1700                                        |

**‘Door Erik voel ik dat  
ik er niet alleen voor  
sta’**

- Gevangene



## 7. Evaluatie 2021

### 1. Continuïteit zorgaanbod

We hielden rekening met een tijdelijke impact van Covid-19, maar in de praktijk werd ons werk in 2021 behoorlijk geremd door alle coronamaatregelen. Lange tijd hadden we geen/beperkte toegang tot gevangenen en kon groepswork alleen in de loop van de zomer opgestart worden, totdat dit in de herfst ook weer stil kwam te liggen. Ondanks alles konden we toch perspectief bieden aan (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en achterblijvers. Door de creatieve inzet en toepassing van moderne communicatiemiddelen konden veel bezoekttrajecten toch enige voortgang hebben.

Diverse zorginitiatieven stonden op stapel in 2021:

1) In 2021 ontwikkelden we de Cursus ArbeidsOriëntatie (CAO). Die werd ingezet binnen het programma OPstap om hulpvragers perspectief te bieden op arbeidsintegratie.

2) We ontwikkelden netwerkgesprekken tussen (ex-)gevangenen en hun netwerk, onder deskundige begeleiding. Maar we konden ze vanwege de geldende maatregelen lastig in de praktijk brengen. Af en toe vonden deze gesprekken via Skype plaats. We hopen in 2022 de netwerkgesprekken toch verder vorm te kunnen geven.

3) Werk biedt een eerlijk inkomen en een actieve rol in de samenleving. In dit kader draaiden De Compagnie in de PI Krimpen aan den IJssel en De Maatschap in PI Alphen a/d Rijn. Ook in andere gevangenen was er contact met gevangenen in verband met een arbeidsvraag. Er werden in totaal 26 gevangenen bemiddeld naar een werkplek. Vanaf 2022 zal arbeidsintegratie worden uitgevoerd vanuit één nieuw programma, namelijk Maatwerk.

4) In samenwerking met FPC Dr. S. van Mesdag is in een pilot SOS in de Forensische Zorg succesvol uitgevoerd. De SOS Cursus wordt zo mogelijk uitgebreid naar andere tbs-klinieken

5) In 2021 startten we een samenwerking met de Reclassering om in pilotvorm reclassanten, door middel van vrijwilligers van GNd te begeleiden. Uit een audit bleek dat GNd goede inhoudelijke koppelingen tussen de vrijwilligers en reclassanten biedt. We konden 38 koppelingen op deze wijze verwezenlijken.

6) Een aantal initiatieven, zoals Meet Up-varianten, pilot kortgestraften, en een pilot met ontvangstvrijwilligers, kon wegens coronamaatregelen alleen voorbereid worden of totaal niet worden vormgegeven.

### 2. Doorontwikkeling toepassing technologie

Iedereen in Nederland is online, behalve gevangenen, maar dat verandert in een gestaag tempo. Steeds meer gevangenen krijgen de mogelijkheid om digitaal te communiceren met achterblijvers of vrijwilligers. In onze bezoekttrajecten hebben we deze mogelijkheden met beide handen aangegrepen. Het kan een 'echt' bezoek niet vervangen, maar het geeft toch enige verbinding.

Onze informatie op de ZBJ-sites (Zelfbediening Justitiabelen) werd geactualiseerd. Men kan nu nog gemakkelijker info over GNd vinden en een kindercadeau aanvragen. In 2022 zullen de functionaliteiten worden uitgebreid.

Om klaar te zijn voor de toekomst zijn al onze pakketten naar de Cloud gemigreerd. Ook het crm-pakket en de vrijwilligersportal zijn geoptimaliseerd. Op deze wijze maken we het onderling communiceren tussen (vrijwillige) medewerkers nog makkelijker en kunnen we beter gebruik maken van ondersteunende pakketten.

### **3. Renovatie Personeelshuis**

Vanwege interne personele omstandigheden is ervoor gekozen om de actualisering van het personeelsbeleid door te schuiven naar 2022. In 2021 zijn alleen de nieuwe zaken die wettelijk verplicht reno doorgevoerd.

### **4. Versterking communicatie naar hulpvragers en stakeholders**

Contact met hulpvragers, financiers en partners is van groot belang. Vandaar dat we om dit vast te houden en te versterken de huisstijl totaal hebben vernieuwd en deze vernieuwing in onze digitale als analoge communicatiemiddelen door hebben gevoerd. Uit reacties van stakeholders en uit testresultaten blijkt dat deze nieuwe huisstijl en de beschikbare informatie als een modern en gebruiksvriendelijk design wordt ervaren. Het is gelukt om een goede balans te vinden tussen de wensen van enerzijds F&C, anderzijds de wensen van Zorg.

### **5. Continuïteit duurzame financiering**

De totale inkomsten stegen met iets meer dan 10%. De achterbaninkomsten stegen absoluut (+ 360) en procentueel (32%). In de stijging zit echter ook een éénmalige opbrengst uit een publieksactie (288k). Dit heeft dus een beperkende invloed op de duurzame financiering. De inkomsten uit bedrijven en vooral kerken en particulieren gaven echter wel een stijging te zien (absoluut 72 en procentueel 6%).

# 'Ik heb nu zoveel rust'

- Ex-gevangene  
aan het werk



## 8. Vooruitkijken naar 2022

De begroting kent een tekort van 11%. Dit wijkt af van de norm van een sluitende begroting. Daarnaast is de meerjaren exploitatie niet optimistisch vanwege het beëindigen van De Compagnie en de subsidieprognose. Er zijn twee mitiganten: 1) de flexibele schil 2) de financiële reserve. Een en ander betekent dat voortzetting van de bedrijfsvoering niet in gevaar is. Voorjaar 2022 wordt een meerjarenplan vastgesteld met een borgingsplan duurzame financiering. Hieronder benoemen wij de vijf zogenaamde succesbepalende factoren van ons jaarplan 2022.

### 1. Continuïteit zorgaanbod

2022 wordt het derde jaar dat beïnvloed wordt door Covid-19. We willen hoe dan ook onze Herstelzorg blijven aanbieden. Bij voorkeur fysiek, maar als omstandigheden daartoe nopen ook digitaal.

Met name in de nazorg liggen er mogelijkheden. Nazorg gaat over maatschappelijk integreren en een bestendig leven opbouwen. Anders gezegd: stoppen met criminaliteit. Van bajes naar vrij en verantwoord burgerschap. Daarbij is een baan van groot belang. Nazorg begint al binnen. We doen dit middels Maatwerk, een nieuwe 3-jarige pilot die grotendeels in de PI van Alphen a/d Rijn uitgevoerd zal worden. Het vertaalt de 10 succesfactoren van 6 jaar zeer positieve ervaringen in De Compagnie. Het nieuwe aanbod is individueel in plaats van groepsgericht. Na 3 jaar zal er een overdraagbare werkmethode gereed zijn voor arbeidsmotivatie en -integratie van gevangenen. Het (ministeriële) besluit voor deze pilot dateert van eind november 2021. Onze zorg aan de compagnons van het huidige programma zal in ieder geval worden gecontinueerd.

In de Nazorg krijgen veel hulpvragers te maken met de Reclassering in 2022 vervolgen we de pilot van samenwerking met de Reclassering.

Huisvesting is voor gevangenen vaak ook een issue. GNd start met Stichting Ontmoeting een pilot in PI Rotterdam om zo via de bestaande processen van GNd gevangenen al vroegtijdig in contact te brengen met Ontmoeting voor mogelijke huisvesting na detentie.

In 2021 werd de pilot SOS ForZo in FPC dr. S. van Mesdag positief afgesloten, met de intentie deze te continueren en verder uit te rollen in de diverse tbs-klinieken in 2022. We zullen in het kader van de financiële meerjarenprognose serieus moeten bekijken in welke omvang en vorm we SOS in de toekomst kunnen aanbieden naar gevangenen en tbs-patiënten.

Ook in 2022 zien we ons nog geconfronteerd met een (tijdelijke) impact van Covid-19 (geen/beperkte toegang gevangenissen en tbs-klinieken). Daarnaast zien we in het werkveld en binnen GNd ook een permanente impact (b.v. digitalisering), die ons tot heroverweging van het Aanbod Zorgprogramma's aanzet. Deze zal verwerkt worden in de Nota Ontwikkeling Zorgaanbod.

Het jaarplan 2022 kent opnieuw drie scenario's, zodat we snel kunnen schakelen als de omstandigheden veranderen. GNd probeert zo in alle omstandigheden de beste zorg te bieden, om onze hulpvragers te helpen in hun herstel naar de toekomst.

Ons zorgaanbod staat of valt met onze vrijwilligers. We zien dat allerlei maatregelen binnen het werkveld (VOG-beleid, mogelijke invoering QR-code, verplichting urenregistratie voor vrijwilligers) vrijwilligerswerk niet aantrekkelijker maakt. We volgen op en in welke mate ons dat

raakt. Hoe dan ook, we blijven aandacht en zorg besteden aan onze vrijwilligers, omdat ze onze collega's zijn en het dichtst bij onze hulpvragers staan.

## 2. Doorontwikkeling toepassing technologie

We zijn al een aantal jaren in de voorhoede aangesloten bij de ZBJ-pilot (Zelfbediening Justitiabelen) van DJI. Hebben we in 2021 gebruikt om kleine wijzigingen door te voeren, in 2022 is de tijd rijp om deze mogelijkheden verder uit te bouwen. We denken bijvoorbeeld aan meer informatie over de programma's, online intake, en wellicht ook aan een e-learning module van (delen van) de cursussen, zodat hulpvragers gericht zorg kunnen vragen en ontvangen.

We zijn alert op de ontwikkeling op het gebied van toepassing van technologie in ons werkveld. Welke ruimte er geboden wordt aan digitaal bezoek en andere vormen van digitaal contact zal in de loop der jaren duidelijk moeten worden.

In ieder geval gaan we in 2022 verder met wat loopt en onderzoeken we vernieuwingen en verbeteringen. We opereren daarbij in het maatschappelijke speelveld van DJI en zijn daarbij grotendeels afhankelijk van de goodwill en technologie van DJI.

Onze portal is het digitale kruispunt waar vrijwilligers en staf elkaar ontmoeten. De portal wordt via modules verder geoptimaliseerd.

Inzet en intensivering van digitale middelen kan voorts leiden tot meer grip op processen en data, en tot efficiënter werken, een betere positionering, borging van inkomsten, bredere zichtbaarheid in maatschappij en bij hulpvragers en zo bijdragen aan ons uiteindelijk doel: een betere herstell zorg voor onze hulpvragers.

Tot slot, steeds meer lijkt digitaal het onmogelijke grenzeloos mogelijk te maken. We willen toekomstbestendig voortbouwen aan herstell zorg voor gevangenen, tbs-patiënten en hun familie.

## 3. Renovatie personeelshuis

De renovatie van het personeelshuis gaat over alle ca. 700 medewerkers. Bijna 95% daarvan doet het werk onbetaald, uit passie voor de hulpvragers. De doorsnee leeftijd van hen is 55 jaar en we prijzen ons gelukkig met een verbondenheid van gemiddeld 7 jaar. Met hun duizenden uren aan Pro Deo inzet, zijn vrijwilligers onbetaalbaar belangrijk in onze missie. Een 2e pijler in de uitvoering daarvan, is de facilitering van de vrijwillige inzet door betaalde medewerkers in coördinatie van de zorgprogramma's, de fondswerving en communicatie en de administratieve ondersteuning. Deze 2 pijlers dragen het GNd huis.

Onze modus operandi is bewezen effectief. Dat willen we naar de toekomst toe borgen door het aan te passen aan diverse veranderingen en ontwikkelingen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de levensloop van GNd als organisatie (25 jaar), maatschappelijke verplichtingen als een integrale toepassing van de cao Sociaal Werk, de regeling tot thuiswerken en het inspelen op (toekomstige) veranderingen in ons werkveld. Bij dit laatste denken wij nadrukkelijk aan de impact van technologie. Het Covid-jaar 2021 heeft dat scherp laten zien. Skypen door gevangenen was geen uitzondering meer. Technologie zal ons werk verder gaan beïnvloeden.

Wat komt er om de hoek kijken als we op grote(re) schaal rechtstreeks digitaal contact (mogen/moeten) gaan leggen tussen hulpvrager en herstell werker? Wat doet dat met ons en onze programma's? Wat zijn de risico's, bijvoorbeeld voor de privacy van vrijwilligers? Wat vraagt het aan begeleidingscapaciteit? En welke vaardigheden vraagt het van staf en vrijwilligers? Hoe

blijft GNd wendbaar? En in welke mate houden we vast aan de taakverdeling tussen betaalde en onbetaalde medewerkers?

Met deze en andere vragen gaan we aan de slag en verwerken dat in de Nota Personeelshuis GNd. Als goede rentmeesters renoveren we ons 'p-huis' voor een toekomst waarin ons herstelwerk goede voortgang kan vinden en floreren dankzij medewerkers die collegiaal, deskundig en zeker ook hartelijk betrokken willen en kunnen zijn op de mensen die ons aan hart gaan, (ex-)gevangenen, tbs-patiënten, achterblijvers en slachtoffers.

Dit beleidspunt had in 2021 afgerond moeten worden, maar door personele krapte kon dat niet gerealiseerd worden. Daarbij is een urgentie en impact afweging gemaakt.

#### **4. Versterking communicatie naar hulpvragers en stakeholders**

Hulpvragers, financiers en partners maken dat we onze missie kunnen uitvoeren. Contact met hen is dus van groot belang. In 2021 hebben we onze huisstijl vernieuwd en leggen meer nadruk op onze pay-off 'geloof in herstel'. In 2022 zullen we hierop voortbouwen.

We willen de positie van GNd als betrouwbare en deskundige organisatie op het terrein van herstel voor (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie verder versterken. Wij zullen de bedoeling en de resultaten van ons werk begrijpelijk en pakkend presenteren. De ontvangers zijn een zeer gevarieerde groep van stakeholders. Van hulpvrager tot donateur, en van gevangenismedewerker tot diaken. Daarbij zal de nodige aandacht uitgaan naar het visualiseren van onze boodschap.

De hulpvrager moet weten wat hij van ons kan verwachten als hij aanklopt. De (beperkte) digitale mogelijkheden in de gevangenis en de tbs-klinieken zullen we optimaal gebruiken, hetzij rechtstreeks, hetzij in samenwerking met de medewerkers en verwijzers. Met familieleden kunnen we uiteraard rechtstreeks in contact zijn.

De relatie met onze supporters willen we verder verfijnen. Particulieren, ondernemers en kerken doneren intrinsiek gemotiveerd, overheid en fondsen meer vanuit een beleidsmatig kader. Dat vraagt om relatie onderhoud op maat, al dan niet met ambassadeurs, boegbeelden én (kerk)vrijwilligers. Ook jongeren – als donateur van de toekomst – willen we 'opsporen'. Vandaar dat we naast digitale kanalen als Facebook en LinkedIn ook Instagram doelmatiger inzetten. De nieuwe website heeft een centrale positie.

De Nota Toekomstverkenning 2030 is doorgeschoven uit 2021. Het is een experimentele denkexercitie. De aanleiding was Covid-19. Dat legde de fragiliteit van het bestaan bloot. Het inspireerde ons tot Scenario Planning zoals ontwikkeld door Shell. Het is nadrukkelijk geen voorspelling. Het is wel een methode om scherper in beeld te krijgen wat de impact kan zijn van (maatschappelijke) trends en ontwikkelingen. Het dwingt je te na te (blijven) denken over de positie van GNd. Het draagt bij aan de vitaliteit van de organisatie.

#### **5. Continuïteit duurzame financiering**

Als samenlevingsorganisatie voert GNd een actief beleid op een brede inkomstenstroom. Dat voorkomt het risico van eenzijdige afhankelijkheid. Van onze begroting is meer dan 50% afkomstig uit de samenleving.

Wat betreft de achterbaninkomsten (kerken, bedrijven en particulieren) zullen we onze inspanningen verder vergroten, ook digitaal. Op deze private segmenten is sprake van een forse

ambitie, vooral ten aanzien van particuliere donateurs. Ons streven is om in de volle breedte vastere relaties te kunnen aangaan.

We verwachten dat een groot deel van de begrote subsidies 2022 in lijn zal liggen met die van 2021. Daarna voorzien we een daling vanwege het nieuwe subsidiekader dat dan in werking treedt. Onze zorgen over het nieuwe kader zijn met de collega's van Exodus, Humanitas en Bonjo onder de aandacht van DJI en de Minister gebracht.

Verder zullen processen (onder andere van het opstellen van de begroting) worden verbeterd. Dit voorkomt mogelijke omissies en sorteert voor op vernieuwingen van de Subsidieregeling vrijwilligersactiviteiten bij de sanctietoepassing 2023-2025.

## 9. Financieel jaarverslag met kerncijfers

De raad van toezicht laat de directeur bestuurder en de organisatie extern en onafhankelijk controleren door een accountant. Dit jaar heeft Visser & Visser de externe controle van de jaarrekening verzorgd.

## Gebruikte afkortingen

**AVG**

Algemene Verordening Gegevensbescherming

**CAO**

Cursus ArbeidsOriëntatie

**DC**

De Compagnie

**DJI**

Dienst Justitiële Inrichtingen

**FPC**

Forensisch Psychiatrisch Centrum

**FPK**

Forensich Psychiatrische Kliniek

**GNd**

Gevangenzorg Nederland

**JOVO's**

Jongvolwassen gevangenen

**Ngo**

Niet-gouvernementele organisatie

**PFI**

Prison Fellowship International

**PI**

Penitenciaire Inrichting

**TBS**

Ter beschikking gesteld aan de regering

**4VO**

De vier landelijk werkende organisaties: Bonjo, Exodus, Gevangenzorg Nederland, Humanitas



**JAARREKENING 2021**

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

20 APR. 2022

## Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.1 Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

|                                 | 31 december 2021 |                         | 31 december 2020 |                         |
|---------------------------------|------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|
|                                 | €                | €                       | €                | €                       |
| <b>ACTIVA</b>                   |                  |                         |                  |                         |
| <b>Vaste activa</b>             |                  |                         |                  |                         |
| <i>Immateriële vaste activa</i> |                  |                         |                  |                         |
| Software                        | <u>243.378</u>   | 243.378                 | <u>164.059</u>   | 164.059                 |
| <i>Materiële vaste activa</i>   |                  |                         |                  |                         |
| Computernetwerk en inventaris   | <u>162.782</u>   | 162.782                 | <u>142.593</u>   | 142.593                 |
| <b>Vlottende activa</b>         |                  |                         |                  |                         |
| <i>Vorderingen</i>              |                  |                         |                  |                         |
| Debiteuren                      | 150.950          |                         | 83.750           |                         |
| Nog te ontvangen bedragen       | 105.462          |                         | 191.096          |                         |
| Overige vorderingen             | <u>79.051</u>    | 335.462                 | <u>93.341</u>    | 368.187                 |
| <i>Liquide middelen</i>         |                  | 1.205.404               |                  | 1.358.269               |
| <b>Totaal activazijde</b>       |                  | <u><u>1.947.026</u></u> |                  | <u><u>2.033.108</u></u> |

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

 20 APR. 2022

## Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.1 Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

|                                              | 31 december 2021 |                         | 31 december 2020 |                         |
|----------------------------------------------|------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|
|                                              | €                | €                       | €                | €                       |
| <b>PASSIVA</b>                               |                  |                         |                  |                         |
| <b>Reserves</b>                              |                  |                         |                  |                         |
| <i>Vrij besteedbaar vermogen</i>             |                  |                         |                  |                         |
| Continuïteitsreserve                         | <u>1.541.129</u> |                         | <u>1.581.918</u> |                         |
|                                              |                  | 1.541.129               |                  | 1.581.918               |
| <b>Kortlopende schulden</b>                  |                  |                         |                  |                         |
| Crediteuren                                  | 30.104           |                         | 71.970           |                         |
| Belastingen en premies sociale verzekeringen | 118.480          |                         | 112.601          |                         |
| Overige schulden                             | <u>257.313</u>   |                         | <u>266.619</u>   |                         |
|                                              |                  | 405.897                 |                  | 451.190                 |
| <b>Totaal passivazijde</b>                   |                  | <u><u>1.947.026</u></u> |                  | <u><u>2.033.108</u></u> |

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

 2.0 APR. 2022

## Gevangenenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.2 Staat van baten en lasten over 2021

|                                        | 2021<br>€        | Begroting 2021<br>€ | 2020<br>€        |
|----------------------------------------|------------------|---------------------|------------------|
| <b>Baten:</b>                          |                  |                     |                  |
| Subsidies van overheden (incidenteel)  | 1.196.131        | 1.170.000           | 1.155.835        |
| <b>Baten uit eigen fondsenwerving:</b> |                  |                     |                  |
| Kerkelijke gemeenten                   | 281.379          | 240.000             | 234.217          |
| Bedrijven                              | 182.142          | 200.000             | 171.184          |
| Fondsen                                | 339.403          | 325.000             | 416.339          |
| Particulieren (donaties en giften)     | 732.410          | 700.000             | 727.413          |
| Legaten                                | 21.320           |                     | 33.724           |
| Overige baten                          | 13.041           | 20.000              | 9.071            |
| Actie St.Draagt elkaars lasten         | 287.567          | 200.000             |                  |
| Rentebaten                             | -974             |                     | -294             |
| <b>Som der baten</b>                   | <u>3.052.419</u> | <u>2.855.000</u>    | <u>2.747.489</u> |
| <b>Bruto exploitatieresultaat</b>      | <u>3.052.419</u> | <u>2.855.000</u>    | <u>2.747.489</u> |
| <b>Lasten:</b>                         |                  |                     |                  |
| <b>Besteed aan doelstellingen</b>      |                  |                     |                  |
| Gevangenenzorg                         | 520.519          | 518.708             | 595.988          |
| Nazorg                                 | 202.616          | 236.399             | 238.337          |
| Meetup                                 | 71.554           | 105.228             | 53.751           |
| De Compagnie                           | 443.172          | 419.303             | 426.825          |
| Familiezorg                            | 199.104          | 184.555             | 173.059          |
| Forensisch Zorgprogramma TBS           | 245.491          | 195.004             | 177.083          |
| SQS Herstelrechtprogramma              | 392.445          | 405.191             | 342.462          |
| Arbeidsbemiddeling                     | 153.968          | 155.225             | 81.183           |
| Kika- en Kerstactie                    | 34.376           | 27.305              | 32.889           |
| Werving subsidies                      | 0                | 11.920              | 11.050           |
| Voorlichting                           | 274.089          | 262.493             | 223.357          |
|                                        | <u>2.537.333</u> | <u>2.521.331</u>    | <u>2.355.985</u> |
| <b>Werving baten</b>                   |                  |                     |                  |
| Kosten eigen fondswerving              | 344.525          | 284.388             | 286.705          |
| <b>Beheer en administratie</b>         |                  |                     |                  |
| Kosten beheer en administratie         | 211.351          | 159.062             | 156.482          |
| <b>Som der lasten</b>                  | <u>3.093.209</u> | <u>2.964.781</u>    | <u>2.799.172</u> |
| <b>Saldo</b>                           | <u>-40.790</u>   | <u>-109.781</u>     | <u>-51.683</u>   |
| <b>Bestemming saldo</b>                |                  |                     |                  |
| Continuïteitsreserve                   | -40.790          | -109.781            | -51.683          |
|                                        | <u>-40.790</u>   | <u>-109.781</u>     | <u>-51.683</u>   |

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

20 APR. 2022

## Gevangenenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

#### ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving inclusief de Richtlijn 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Daarbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij Titel 9 Boek 2 BW.

#### Activiteiten

De activiteiten van Gevangenzorg Nederland, statutair gevestigd te Zoetermeer, bestaan voornamelijk uit:

- zorg aan (ex-)gevangenen, TBS-patiënten en hun familie
- participatie als zelfstandige organisatie in Prison Fellowship International (PFI)

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan Koraalrood 25 te Zoetermeer en op externe locaties.

Het KvK-nummer van de Stichting is 41157975.

#### GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

##### Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

##### Immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Afschrijvingspercentage:

Software 20%

##### Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages:

Computernetwerk, telefooninstallatie, inventaris 20%

##### Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

##### Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

## **Reserves**

### *Vrij besteedbaar vermogen*

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

De reserves bestaan uit de continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve dient ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Gevangenzorg Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

## **Kortlopende schulden**

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan één jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

## **Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen**

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

## **GRONDSLAGEN VOOR SCHATTINGEN**

Bij de toepassing van de grondbeginselen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Gevangenzorg Nederland zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

## **GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING**

### **Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondbeginselen.

### **Baten**

De baten betreffen met name collecten, donaties, giften, schenkingen en subsidies.

Ontvangsten worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat in de balans rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen. Rentebaten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

### **Beheerslasten**

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lasten worden genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

20 APR. 2022

#### **TOELICHTING OP DE LASTENVERDEELSTAAT**

De kosten van de organisatie worden als volgt over de diverse doelstellingen verdeeld. Deze verdeling vindt in beginsel plaats op basis van de realisatie in het boekjaar aan de hand van per kostenplaats in de begroting vastgestelde verdeelsleutels. Substantiële verschillen tussen begroting en realisatie worden onder de lastenverdeelstaat toegelicht.

De loonkosten van een deel van de medewerkers zijn direct toe te rekenen aan een specifieke doelstelling. Voor de indirecte medewerkers geldt dat op basis van een inschatting een verdeling is gemaakt van de gerealiseerde inzet van uren en de loonkosten naar rato hiervan zijn toegerekend.

De huisvestingskosten, de automatiseringskosten, de kantoorkosten en de organisatiekosten worden toegerekend op basis van het aantal gerealiseerde full time equivalenten (FTE), waarbij eveneens rekening wordt gehouden met het verschil in salaris per medewerker.

De kosten van Communicatie/PR/Voorlichting, de programmakosten en de vrijwilligerskosten waren begroot naar rato van voorgaande jaren. De realisatie is op basis van de werkelijke kosten per doelstelling verdeeld en sluit derhalve aan op de werkelijke situatie.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

  
20 APR. 2022

## 1.4 Toelichting op de balans

### ACTIVA

#### VASTE ACTIVA

##### Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

|                                             | 2021    | 2020    |
|---------------------------------------------|---------|---------|
|                                             | €       | €       |
| Aanschafwaarde                              | 215.482 | 160.135 |
| Cumulatieve afschrijvingen                  | -51.423 | -16.269 |
| Boekwaarde per 1 januari                    | 164.059 | 143.866 |
| Investeringen                               | 122.416 | 55.347  |
| Desinvesteringen aanschafwaarde             | 0       | 0       |
| Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen | 0       | 0       |
| Afschrijvingen                              | -43.097 | -35.154 |
| Mutatie boekjaar                            | 79.319  | 20.193  |
| Aanschafwaarde                              | 337.898 | 215.482 |
| Cumulatieve afschrijvingen                  | -94.520 | -51.423 |
| Boekwaarde per 31 december                  | 243.378 | 164.059 |

De aanwezige immateriële vaste activa - software - zijn nodig voor de bedrijfsvoering.  
In 2021 is geïnvesteerd in migratie van de ICT omgeving naar de cloud.

##### Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

|                                             |          |          |
|---------------------------------------------|----------|----------|
| Aanschafwaarde                              | 252.110  | 230.195  |
| Cumulatieve afschrijvingen                  | -109.517 | -65.397  |
| Boekwaarde per 1 januari                    | 142.593  | 164.798  |
| Investeringen                               | 66.896   | 24.093   |
| Desinvesteringen aanschafwaarde             | 0        | -2.178   |
| Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen | 0        | 1.846    |
| Afschrijvingen                              | -46.707  | -45.966  |
| Mutatie boekjaar                            | 20.189   | -22.205  |
| Aanschafwaarde                              | 319.006  | 252.110  |
| Cumulatieve afschrijvingen                  | -156.224 | -109.517 |
| Boekwaarde per 31 december                  | 162.782  | 142.593  |

De aanwezige activa - computernetwerk, telefooninstallatie en inventaris - zijn nodig voor de bedrijfsvoering.  
In 2021 is geïnvesteerd in volledige vernieuwing van ICT hardware.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Vlaser & Vlaser Audit en Assurance B.V.

## VLOTTENDE ACTIVA

### Vorderingen

|  | 31-12-2021 | 31-12-2020 |
|--|------------|------------|
|  | €          | €          |

#### Debiteuren

|            |         |        |
|------------|---------|--------|
| Debiteuren | 150.950 | 83.750 |
|------------|---------|--------|

### Nog te ontvangen bedragen

|                               |         |         |
|-------------------------------|---------|---------|
| Nog te ontvangen toezeggingen | 105.462 | 191.096 |
|-------------------------------|---------|---------|

### Overige vorderingen

|                                 |        |        |
|---------------------------------|--------|--------|
| Vooruitbetaalde bedragen        | 67.892 | 84.718 |
| Nog te ontvangen pensioenpremie | 0      | 440    |
| Nog te ontvangen bedragen       | 11.159 | 8.183  |
|                                 | 79.051 | 93.341 |

Buiten de hieronder weergegeven liquide middelen houdt de Rabobank € 21.500 geblokkeerd op een afzonderlijke (verpande) rekening i.v.m. de door de bank op verzoek van GNd conform voorwaarden huurovereenkomst afgegeven huurgarantie jegens de verhuurder van Koraalrood 25 te Zoetermeer.  
Dit bedrag is verantwoord onder "vooruitbetaalde bedragen".

### Liquide middelen

|                               |           |           |
|-------------------------------|-----------|-----------|
| Rabobank Zakelijke rekening   | 217.608   | 230.853   |
| Rabobank BedrijfsSparRekening | 266.143   | 245.718   |
| Rabobank VermogenSparen       | 199.718   | 244.600   |
| ING Zakelijke Rekening        | 272.377   | 265.849   |
| ING Vermogen Spaarrekening    | 249.558   | 371.077   |
| Kas                           | 0         | 173       |
|                               | 1.205.404 | 1.358.269 |

De liquide middelen zijn bestemd voor directe aanwending in het kader van de doelstellingen en staan geheel ter vrije beschikking.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

  
27 APR. 2022

## Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.4 Toelichting op de balans

#### PASSIVA

#### RESERVES

##### Vrij besteedbaar vermogen

##### Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari

Bestemming resultaat boekjaar

Stand per 31 december

| 2021             | 2020             |
|------------------|------------------|
| €                | €                |
| 1.581.918        | 1.633.601        |
| -40.790          | -51.683          |
| <u>1.541.129</u> | <u>1.581.918</u> |

Gevangenzorg Nederland heeft het jaar 2021 afgesloten met een verliessaldo. Dit saldo is onttrokken aan de continuïteitsreserve. Deze reserve wordt wenselijk geacht vanwege de continuïteit van de zorgverlening aan hulpvragers en wordt onder meer aangesproken in geval van onverwachte tegenvallers zoals bijvoorbeeld een daling van de baten uit fondsenwerving. In dat geval kan voldaan worden aan de doorlopende vaste lasten.

De gewenste omvang van deze reserve wordt gesteld op minimaal € 1,5 miljoen. Deze omvang wordt gemotiveerd vanuit de liquiditeitsbehoefte van € 500.000, noodzakelijk om alle betalingen binnen een normale termijn te kunnen verrichten. Verder ter financiering van de vaste activa, nu totaal € 450.000. Tenslotte is de reserve nodig om bij onverwachte omstandigheden doorlopende (salaris)kosten te kunnen blijven betalen totdat de organisatie is aangepast op die gewijzigde omstandigheden. Hiervoor wordt € 550.000 aangehouden, ongeveer 25% van de totale salariskosten.

#### KORTLOPENDE SCHULDEN

##### Crediteuren

Crediteuren

| 31-12-2021    | 31-12-2020    |
|---------------|---------------|
| €             | €             |
| 30.104        | 71.970        |
| <u>30.104</u> | <u>71.970</u> |

##### Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing

|         |         |
|---------|---------|
| 118.480 | 112.601 |
|---------|---------|

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

21 APR. 2022

|                                                | 31-12-2021     | 31-12-2020     |
|------------------------------------------------|----------------|----------------|
|                                                | €              | €              |
| <b>Overige schulden</b>                        |                |                |
| Te betalen vakantierechten                     | 78.511         | 73.596         |
| Reservering verlofrechten en overuren          | 23.436         | 19.121         |
| Reservering loopbaanbudget                     | 58.203         | 48.789         |
| Te betalen administratie- en accountantskosten | 8.000          | 7.000          |
| Te betalen fee PFI                             | 10.000         | 10.000         |
| Te betalen pensioenpremie                      | 2.285          | 0              |
| Te betalen premie ZFW/WE                       | 1.382          | 805            |
| Te betalen netto loon                          | 1.669          | 826            |
| Vooruitontvangen huurkorting *)                | 3.088          | 5.038          |
| Overige schulden                               | 563            | 378            |
| Nog te ontvangen facturen                      | 70.175         | 58.566         |
| Vooruitontvangen donaties                      | 0              | 42.500         |
|                                                | <u>257.313</u> | <u>266.619</u> |

\*) de per 1.8.2018 vooruitontvangen huurkorting van € 9.750 wordt verdeeld over de gehele looptijd van het huurcontract ( t/m juli 2023)

## Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

### Voorwaardelijke rechten

#### *Toezeggingen fondsen*

Door diverse fondsen en subsidieverstrekkers kunnen toezeggingen zijn gedaan aan Gevangenenzorg Nederland die betrekking hebben op de periode na afloop van het boekjaar. In boekjaar 2021 is voor een bedrag van € 905.142 aan toezeggingen gedaan voor komende jaren, waarbij € 62.500 is toegezegd voor > 1 jaar.

### Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

#### *Huurverplichtingen*

Sinds 1 augustus 2018 huurt Gevangenenzorg Nederland een kantoorpand aan Koraalrood 25 te Zoetermeer. De huurverplichting is aangegaan voor vijf jaar en bedraagt € 58.500 per jaar plus €19.500 - te vermeerderen met BTW - per jaar voor energie- en servicekosten en een toelage voor 5% BTW-derving. De huur wordt vanaf 1.8.2020 jaarlijks geïndexeerd.

#### *Pensioen*

In 2016 is naar voren gekomen dat Gevangenenzorg Nederland verplicht met terugwerkende kracht dient te worden aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. Derhalve is er voor meerdere jaren al sprake geweest van een gelijkwaardigmaking in 2019. De lopende discussie betreft nog een beperkt tijdvak en kan naar verwachting in 2022 worden afgerond. De financiële impact kan op dit moment niet betrouwbaar worden ingeschat, maar zal naar verwachting niet materieel blijken.

#### *Bezoldiging Raad van Toezicht*

Sinds 2018 hebben de leden van de RvT recht op een jaarlijks vast te stellen vergoeding zonder opslag voor activiteiten in een commissie.

#### *Aangegane investeringsverplichting*

Per ultimo 2021 zijn er geen aangegane investeringsverplichtingen.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinde  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

*MvdB*  
20 APR. 2022

## Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

### 1.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

|                                      | 2021             | 2020             |
|--------------------------------------|------------------|------------------|
|                                      | €                | €                |
| <b>Salariskosten</b>                 |                  |                  |
| Brutolonen en salarissen             | 1.715.138        | 1.554.988        |
| Ontvangen ziektekostenuitkeringen *  | -73.867          | -86.217          |
| Sociale lasten uitvoeringsinstanties | 264.997          | 245.778          |
| Pensioenpremie personeel             | 156.868          | 129.924          |
|                                      | <u>2.063.136</u> | <u>1.844.473</u> |

\* In 2020 inclusief uitkering compensatievergoeding in november 2017 afgevlode medewerker, groot € 36.376

#### Personeelsleden

Gedurende het jaar 2021 was gemiddeld 33,8 FTE in dienst. In het jaar 2020 was dit 31,5 FTE.

#### Beloning directeurbestuurder

De Raad van Toezicht heeft de beloning van de directeur bestuurder in 2019 herijkt aan de hand van de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 405 punten met een maximaal jaarinkomen in 2021 van € 111.345.

De beloning vindt plaats conform schaal 14 van de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.

Functionaris (directeurbestuurder)

Mr. H. Barendrecht

In dienst vanaf

1-aug-95

In dienst tot

n.v.t.

|                                          | 2021          | 2020          |
|------------------------------------------|---------------|---------------|
| Periode 1/1 - 31/12                      | 100% (36 uur) | 100% (36 uur) |
| Totale loonkosten Gevangenzorg Nederland | € 136.260     | € 132.990     |
| waarvan pensioenlasten (wg deel)         | € 12.818      | € 11.674      |
| bruto salaris                            | € 95.184      | € 94.300      |
| vakantiegeld                             | € 7.637       | € 7.358       |
| eindejaarsuitkering                      | € 8.524       | € 8.445       |
| Totaal jaarinkomen                       | € 111.344     | € 110.103     |

De directeurbestuurder had één onbezoldigde nevenfunctie t.w. lid Raad van Advies van Prison Watch

#### Beloning Raad van Toezicht

Voor de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht van de stichting kwam in 2021 een bedrag van € 7.175 (2020 € 7.175) exclusief gedeclareerde onkosten ten laste van de stichting.

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

210 APR. 2022

|                                                   | 2021           | 2020           |
|---------------------------------------------------|----------------|----------------|
|                                                   | €              | €              |
| <b>Overige personeelskosten</b>                   |                |                |
| Reiskostenvergoeding                              | 77.818         | 78.371         |
| Kantinekosten                                     | 1.727          | 1.793          |
| Studiekosten personeel                            | 17.370         | 3.204          |
| Reis- en verblijfkosten                           | 522            | 456            |
| Wervingskosten personeel                          | 3.104          | 20.351         |
| Verzuimverzekering personeel                      | 76.896         | 72.221         |
| Overige personeelskosten                          | 11.026         | -87            |
|                                                   | <u>188.463</u> | <u>176.309</u> |
| <br><b>Incidentele pensioenlasten</b>             |                |                |
| Incidentele pensioenlasten                        | 34.295         | 77.981         |
|                                                   | <u>34.295</u>  | <u>77.981</u>  |
| <br><b>Programmakosten</b>                        |                |                |
| Declaraties door vrijwilligers t.b.v. programma's | 75.383         | 62.767         |
| Folders en promotiemateriaal programma's          | 52.524         | 39.922         |
| Overige programmakosten                           | 9.337          | 8.247          |
|                                                   | <u>137.244</u> | <u>110.936</u> |
| <br><b>Vrijwilligerskosten</b>                    |                |                |
| Intake- en trainingskosten vrijwilligers          | 7.345          | 5.899          |
| Kosten vrijwilligersinformatiebulletin            | 3.700          | 1.704          |
| Kosten vrijwilligersdag                           | 5.961          | 3.511          |
| Overige kosten vrijwilligers                      | 3.339          | 3.337          |
|                                                   | <u>20.345</u>  | <u>14.452</u>  |
| <br><b>Huisvestingskosten</b>                     |                |                |
| Huur pand                                         | 84.299         | 83.377         |
| Onderhouds- en schoonmaakkosten                   | 10.430         | 9.401          |
|                                                   | <u>94.730</u>  | <u>92.778</u>  |

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

*Mw* 21 APR. 2022

|                                              | 2021             | 2020             |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                              | €                | €                |
| <b>Kantoorkosten</b>                         |                  |                  |
| Kantoorbenodigdheden                         | 2.900            | 1.884            |
| Portikosten t.b.v. organisatie               | 11.924           | 14.538           |
| Kosten telefoon en internet                  | 19.863           | 20.205           |
| Contributies en abonnementen                 | 1.627            | 1.485            |
| Kosten kantoordrukwerk                       | 3.588            | 7.795            |
| Afschrijvingskosten kantoorinventaris        | 29.126           | 26.704           |
| Website ontwikkeling                         | 17.013           |                  |
| Overige verzekeringskosten                   | 3.422            | 4.707            |
| Overige kantoorkosten                        | 2.681            | 7.703            |
|                                              | <u>92.144</u>    | <u>85.022</u>    |
| <b>Automatiseringskosten</b>                 |                  |                  |
| Onderhoudskosten computernetwerk             | 34.820           | 22.664           |
| Ontwikkelings- en supportkosten              | 108.203          | 44.868           |
| Afschrijvingskosten computerapparatuur       | 17.581           | 19.261           |
| Afschrijvingskosten immateriële vaste activa | 43.097           | 35.154           |
| Overige automatiseringskosten                | 19.380           | 17.546           |
| Huur- en servicekosten copier                | 2.056            | 1.803            |
|                                              | <u>225.136</u>   | <u>141.296</u>   |
| <b>Organisatiekosten</b>                     |                  |                  |
| Administratiekosten                          | 8.043            | 6.922            |
| Accountantskosten                            | 14.959           | 12.705           |
| Advisering pensioendossier                   | 6.634            | 2.401            |
| CBF Keurmerk                                 | 5.064            | 4.922            |
| Fee PFI                                      | 10.000           | 10.000           |
| Kosten toezichthouder                        | 10.522           | 8.518            |
| Bankkosten                                   | 12.861           | 10.441           |
| Algemene kosten                              | 2.591            | -686             |
|                                              | <u>70.674</u>    | <u>55.223</u>    |
| <b>Kosten communicatie en voorlichting</b>   |                  |                  |
| Mediacampagne                                | 17.600           | 962              |
| Werving donateurs                            | 46.014           | 108.455          |
| Relatiebeheer                                | 97.104           | 85.964           |
| Declaraties PR-vrijwilligers                 | 2.272            | 2.857            |
| Overige kosten                               | 4.053            | 2.464            |
|                                              | <u>167.043</u>   | <u>200.703</u>   |
| <b>Totale kosten</b>                         | <u>3.093.209</u> | <u>2.799.173</u> |

Zoetermeer, april 2022  
Stichting Gevangenzorg Nederland

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden  
Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

*Modbus*  
20 APR. 2022

**Lastenverdeelstaat 2021**

**Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer**

**Doelstelling**

| Lasten                              | Gevangenzorg | Nazorg  | Meetup | De Compagnie | Familiezorg | Forzo   | Forensisch Zorgprogramma TBS | Hersterechtprogramma incl. SOS | Arbeidsbemiddeling | Alta- en Kerstactie | Voorlichting | Eigen Fondswerving | Beheer en administratie | Totaal 2021 | Begroet 2021 | Totaal 2020 |
|-------------------------------------|--------------|---------|--------|--------------|-------------|---------|------------------------------|--------------------------------|--------------------|---------------------|--------------|--------------------|-------------------------|-------------|--------------|-------------|
| Salariskosten                       | 371.603      | 137.817 | 52.071 | 325.114      | 140.733     | 158.026 | 272.752                      | 125.219                        | 18.146             | 128.820             | 188.722      | 144.107            | 2.063.109               | 1.907.000   | 1.844.477    |             |
| Overige personeelskosten            | 31.830       | 12.536  | 4.833  | 30.394       | 13.122      | 15.433  | 28.689                       | 8.989                          | 1.662              | 11.369              | 16.843       | 12.763             | 188.462                 | 173.000     | 176.309      |             |
| Incidentele pensioenlasten          | 6.177        | 2.291   | 866    | 5.425        | 2.339       | 2.627   | 4.534                        | 2.089                          | 302                | 2.141               | 3.137        | 2.395              | 34.323                  | 45.000      | 77.981       |             |
| Vrijwilligerskosten                 | 1.628        | 8.545   | 1.221  | 407          | 1.221       | 4.069   | 2.034                        | 203                            | 610                | 407                 | 0            | 0                  | 20.345                  | 45.000      | 14.452       |             |
| Kantoor- en huisvestingskosten      | 29.622       | 12.360  | 4.781  | 30.371       | 12.990      | 15.748  | 30.594                       | 7.086                          | 1.631              | 11.193              | 17.053       | 13.444             | 186.874                 | 181.000     | 177.800      |             |
| Automatiseringskosten               | 35.917       | 14.954  | 5.804  | 36.806       | 15.774      | 19.120  | 37.147                       | 8.604                          | 1.980              | 13.589              | 20.281       | 15.160             | 225.136                 | 164.000     | 141.296      |             |
| Programmakosten                     | 34.434       | 10.491  | 914    | 6.773        | 10.083      | 25.989  | 9.968                        | 215                            | 9.689              | 22.092              | 5.596        | 0                  | 137.244                 | 175.000     | 110.936      |             |
| Kosten communicatie en voorlichting | 1.924        | 0       | 0      | 0            | 0           | 0       | 0                            | 0                              | 0                  | 81.993              | 81.993       | 1.169              | 167.043                 | 255.000     | 200.204      |             |
| Organisatiekosten                   | 7.385        | 3.622   | 1.065  | 7.882        | 2.841       | 3.480   | 6.746                        | 1.562                          | 355                | 2.485               | 10.936       | 22.313             | 70.673                  | 64.000      | 55.721       |             |
| Endotaal                            | 520.519      | 202.816 | 71.554 | 443.172      | 199.104     | 245.491 | 382.445                      | 153.968                        | 34.376             | 274.089             | 344.525      | 211.351            | 3.093.209               | 2.964.000   | 2.799.172    |             |

Totaal aan baten: 3.052.419  
 Baten eigen fondswerving: 1.857.262  
 Totaal gewonnen baten: 3.053.393

Doelbestedingsratio (besteding aan doelstelling ten opzichte van de totale inkomsten):

Doelbestedingsratio (besteding aan doelstelling ten opzichte van de totale uitgaven):

Kosten uit eigen fondswerving ten opzichte van baten eigen fondswerving:

Kosten uit eigen fondswerving ten opzichte van totaal gewonnen baten:

**Toelichting:**

De incidentele pensioenlasten bestaan uit het gelijkwaardig maken van de pensioenen zoals vereist door PFZW over de jaren 2002-2006 en bedragen in 2021 € 34.295.

Deze lasten zouden, wanneer ze zich hadden voorgedaan in de periode waarop zij betrekking hebben, zijn verdeeld over de doelstellingen. Derhalve is daar ook nu voor gekozen.

In het voorjaar is geïnvesteerd in de personele versterking van ons programma-aanbod bij Arbeidsbemiddeling en Herstelrecht. Bij een interne controle in de zomerperiode bleek dat in de begroting 2021 abusievelijk de pensioenpremie niet was doorgerekend. Een en ander verklaart dat de loonkosten ca. 8% hoger uitvallen t.o.v. de begroting. Tevens zijn op programma niveau onjuistheden in de kosten allocatie geconstateerd bij de programma's Nazorg, Herstelrecht, De Compagnie en Forzo (TBS); op eerstgenoemde twee programma's is daardoor minder besteed, op laatstgenoemde meer.

Het boekjaar 2021 is sterk beïnvloed door de coronamaatregelen, waardoor programma's niet (volledig) konden worden uitgevoerd zoals vorgesehen. Zo viel het Meetup programma noodgedwongen vrijwel stil en kon de pilot van 'De Maatschap' met de P.I. Alphen aan den Rijn (met de lancering van onze nieuwe cursus ArbeidsOriëntatie gevangenen) nauwelijks worden uitgevoerd. Ook kon de SOS cursus veel minder fysiek gegeven worden dan gepland. Deze capaciteit werd onder meer ingezet om online de programma's van Gevangenzorg te continueren.

Gewaarmaakt voor identificatiedoelende  
 Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

20 APR. 2022

**Aan de leden van de Raad van Toezicht van  
Stichting Gevangenzorg Nederland  
Postbus 5042  
2701 GA ZOETERMEER**

## **CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

### **A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021**

#### **Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Gevangenzorg Nederland per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### **De basis voor ons oordeel**

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Gevangenzorg Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### **B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- ▲ het verslag van de Leden van de Raad van Toezicht;
- ▲ het verslag van het Bestuur;
- ▲ de begroting 2022.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▲ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▲ alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de andere informatie.

## **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### **Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.



Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▲ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▲ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- ▲ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▲ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▲ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▲ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de leden van de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 20 april 2022

Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

Was getekend.

Mr. drs. M.J. van den Bos RA

